

Шта је мониторинг?

Мониторинг је редовно посматрање и бележење активности које се одвијају у склопу неког програма или пројекта. То је процес прикупљања информација, што подразумева систем праћења, контроле и промена у животној средини. Обављати мониторинг, значи, надгледати како напредују пројектне активности у току одређеног временског периода, у односу на његова планирана улагања, активности и исходе.

Зашто је значајан мониторинг?

Мониторинг има велику улогу у очувању животне средине. Значајан је за планирање и имплементацију пројекта. Основни значај мониторинга је континуирано праћење последица коришћења простора, у сврху комуналних делатности на простор у време експлоатације истог. Управо због тога, на простору депоније и у њеној непосредној околини постављена су мерна места.

Ко обавља мониторинг?

Мониторинг обављају и контролишу Државни органи задужени за животну средину, али и овлашћене установе које имају стручна лица.

Зашто је потребан мониторинг?

Најважнија улога мониторинга је да се установи да ли су и у коликој мери угрожени природа и човек. Поред овога, значајно је и проверавање потенцијалних загађивача (да ли се придржавају дозвољеног нивоа загађивања) важно је и бележење података који се стављају на увид надлежним институцијама, како би се благовремено и ефикасно спречиле, односно уклониле нежељене последице загађења животне средине.

Шта је обухваћено мониторингом?

Земљиште:

Подразумева праћење стања и промена у оквиру физичких, хемијских, али и макробиолошких карактеристика (што је неопходно) за дуги низ година на одређеним местима, пре свега у непосредној близини пољопривредног земљишта.

Ваздух:

Контрола квалитета ваздуха је важна због праћења загађености ваздуха на самим комплексима, као и у непосредном окружењу.

Бука:

Неопходно је пратити и ниво буке у радним просторима и уз регионални пут. Праћење нивоа буке обавља се у складу са Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини.

Биолошка разноврсност:

У склопу биолошког мониторинга прати се стање биљног и животињског света. Нарочита пажња поклања се угроженим екосистемима, а резултати праћења стања животне средине показују промене у времену и простору. На тај начин обезбеђује се увођење правовремених мера заштите.

Отпад:

Законска обавеза оператера је да води дневну и годишњу евиденцију насталог, привремено складиштеног и отпада предатог на збрињавање. Евиденција се обавља на основу достављених докумената и записника о настанку отпада. Сваки отпад прати Закон о управљању отпадом али и Документ о кретању отпада. Документ о кретању опасног отпада, доставља се Министарству животне средине, рударстава и просторног планирања.

Опште

Агенција за заштиту животне средине мора да утврди и објави критеријуме и процедуре за избор, управљање, рад и престанак коришћења депонија.

Постоје многи потенцијални еколошки проблеми повезани са одлагањем отпада на депоније. Ови проблеми укључују могућу контаминацију подземних и површинских вода, неконтролисану миграцију депонијског гаса и стварање мириса, буке, прашине и других сметњи.

У прошлости су депоније биле ретко пројектоване, а одсуство програма мониторинга животне средине значило је да утицај депоније на околно окружење није процењен. Међутим, током последње деценије стандарди и праксе се непрекидно побољшавају и многе нове технологије су прилагођене или посебно дизајниране за контролу и надгледање процеса на депонији.

Мониторинг депонија

Одлагање отпада на депоније представља потенцијалну дугорочну опасност по животну средину. Стога је важно да се депоније лоцирају, дизајнирају, користе и надгледају како би се осигурало да у значајној мери не:

- штете животној средини,
- угрожавају здравље људи,
- стварају неприхватљив ризик за воду, тло, атмосферу, биљке или животиње,
- стварају сметње због буке или мириса, или
- негативно утичу на села или места од посебног интереса.

Сврха мониторинга депонија је да пружи смернице о дизајнирању и примени делотворног и ефикасног програма праћења који ће омогућити тачну процену утицаја депоније на окружење. Добро осмишљен програм праћења омогућиће рано препознавање штетних утицаја на животну средину и олакшати мере које се брзо морају спровести.